

Ս. ԷԶՄԻԱՅՆԻ ՍԻՆՕԴԻ ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ՎՃԻՌՆԵՐ.

Ի 49 մարտի 1880 ամի: Զվերոյդրեալ խնդրոյ հայ հասարակութեան Օրբազար ըաղարի ծանուցեալ գերապատիւ Առաջնորդի վիճակին հոր հախիչեւանայ եւ բեռարարիոյ Մակար Արքեպիսկոպոսի յանձն առնել ըստ նկատողութեան իւրոյ տնօրինել տալով ի կառավարութիւն դպրոցին Հայոց Օրբազարու ի տարին գերիս հարիւր բուրլիս մինչ ցրարութեւն դրամաւոր միջոցացն դպրոցին:

Ի 24 մարտի 1880 ամի: Առ ներկայ միջնորդութիւն Կոնսիստորիային Տփիսոսե ծանուցանել թէ դրամական պարդեւք կամ օժանդակութիւնք յարքունուստ սահմանեալք են զխաւարապէս վասն այնոցունց յաստիճանաւորաց, որոց ռոճիկք յատկացուցեալք են յարքունի գանձարանէ: Այլ ի վերայ այսր ամենայնի ընկալեալ ի նկատողութիւն յայտնի Սինօդիս երկարամեայ զհաւատարիմ ծառայութիւնս Քարտուզարի Հոգեւոր կառավարութեան Հայոց Եփեսաւէտապօլու աստիճանաւոր Իսրայէլի Մամիկոնեան ի պատճառս կարի սակաւութեան ռոճիկի նորա եւ չափազանց Թանկութեան ամենայն կենսական պիտոյից, զորմէ Թախսածէ կրկնակի միջնորդութեամբ վիճակային իշխանութիւն, տալ նմին զուծումն վասն շնորհելոյ նմա ի վիճակային գումարաց ի միանուագ օժանդակութիւն զհարիւր յիսուն բուրլիս արծաթոյ ի տրիտուր գովանի ծառայութեանց նորին: Զորմէ տալ զիտել հոգեւոր կառավարութեան Եփեսաւէտապօլոյ:

Ի 51 մարտի 1880 ամի: Հրամանագրել վիճակային Կոնսիստորիային Հայոց Վրաստանի միջոցաւ հոգեւոր կառավարութեան Հայոց Ախալցխոյ ընտրել ի հասարակութենէ տեղւոյն զմի որ բարեյոյս անձն ի միջոյ իւրեանց առ ի վերահասու վիճելոյ համահաւասար իրաւամբ ընդ Խորէն աւագ քահանայի, ի վերայ գոյանալի արդեանց եւ եկամտից եկեղեցական գիւղօրէից եւ ամբողջութեամբ զրելոյ ի ժապաւինեալ մատենի տուեցելոյ ի Սինօդէս, իսկ վասն նշանակելոյ զռոճիկս որպէս Խորէն աւագ քահանայի նոյնպէս եւ կարգելի ի կողմանէ ժողովրդականացն հաւատարմի, Սինօդս ունի առնել զտնօրէնութիւն, երբ սկսանիցին նոքա ստանալ զեկամուտս եւ գորդիւնս կալուածոց զիւղօրէիցն ըստ որում այժմէն իսկ նշանակելն ռոճկաց վերոյգրեալ կառավարչացն գուցէ հանդիպեցել զժուարութեան մատակարարել զծախս ուսումնարանի տեղւոյն յայտնելով ժողովրդականացն զի Սինօդս արարեալ է զտնօրէնութիւնս յայսմ ամի իրբեւ փորձ եւ յապազայ ժամանակին ունի անել զայլ իմն տնօրէնութիւն, զոր փորձն ցոյց տացէ:

Ի 51 մարտի 1880 ամի: Հրաւիրել զվիճակաւոր Առաջնորդն Թեմին Աստրախանայ Գէորգ Արքեպիսկոպոս Վեհապետեան առարմամբ գրութեան Երեցփոխանի եկեղեցւոյն Ստաւրապօլայ Դաւթի Պոպովեանց որ ի 29 յունիսի 1875 ամի եւ վերջին բացատրութեան նորա յանուն Կոնսիստորիայից ի 4 մարտի 1878 ամի առնել զճիշդ քննութիւն, ըստ որում Սինօդս հաւաստի է զի առաքող յիսուն բուրլիսացն է նոյն իսկ Պոպովեանցն, որ այժմ սնտրի պատճառանօք հրաժարի ի նուիրատուութէն եւ եթէ ի քննութեան նա վերստին հրաժարի եւ ժխտէ զխոստումն իւր, յայն դէպս ստանալ ի նմանէ զկոնդակն օրհնութեան Վեհափառ Կաթողիկոսի գրեալն 22 սեպտեմբերի 1875 ամի № 266, վասն նուիրանացն եւ առաջի առնել:

Սինոդիս հանդերձ առաքնալ Թղթոցն, զի տպագրեսցի յԱրարատ ամառքի:

Յ 31 մարտի 1880 ամի: Վերադարձուցմամբ յիշեալ մատենի հոգեւոր կառավարութեան հին Նախիջևանու պատուիրել նմին յանձնել զայն երեցփոխանի նկեղեցոյն Ազուլեաց ազդերով նմա զգոյշ կալ այսուհետեւ յանկանոս վարչութենէ երեցփոխանական մատենից, երկնչելով ի պատասխանատուութենէ: Իսկ հոգեւոր կառավարութեան Նախիջևանու տալ զիտել զի կառավարութիւնն փոխանակ... զի ինքնին կամ ի ձեռն միոյ յանգամոց կառավարութեան անձամբ զնացեալ յԱզուլիս ուղղեսցէ զսխալանս եւ զանկանոնութիւնս երեցփոխանին թոյլատրեալս ի մատենին Թերեւս յանգիտութենէ կարգին զայնպիսին առաջարկէ ի Սինոդս սնփոյթ զտեալ զպարտոց պաշտամանն իւրեանց: Ուստի առնել նոցա զյանդիմանութիւն, պատուիրելով մի բնաւ թոյլատրել զանցառութիւնս ի գործս, որք վերաբերին ուղղակի պարտոց պաշտաման իւրեանց:

Ի 44 ապրիլի 1880 ամի: Ըստ նախընթաց հաճութեան Վեհափառ Կաթողիկոսի ամենայն Հայոց ԳԳրիգոր վարդապետն Տ. Ստեփաննոսեան արձակել ի փոխանորդական պաշտօնէ, որոյ վասն եւ հրամանագրել հոգեւոր կառավարութեան Հայոց Նախիջևանու ստանալ զամենայն եղեալս ի ձեռին նորա հաշիւս, փոխանորդական Թուղթս, գործս, զմատենանս եւ զկանկարասիս յաշորդարանին օրինաւ քցուցալաւ, զոր եւ պահպանել ընդ պատասխանատուութեամբ անդամոց նորին: Իսկ զտուչութիւն ռոճկի նորա կարճել յօրէ ստացման հրամանագրութեան Սինոդին, եւ անդամոց կառավարութեան պատուիրել զաւն գործել վարել զպաշտօնս իւրեանց ամենայն հաւատարմութեամբ եւ արդիւնատուութեամբ մինչ ցառանձին տնօրէնութիւն Սինոդիս: Զվերոգրելոյն հաղորդելով Գրիգոր վարդապետի պատուիրել փութով փնալ ի վանս Խորվիրապու ի միաբանութիւն, զորմէ ծանուցանել եւ վանահօրն Խորվիրապու վանից վասն տեղեկութեան եւ զբաղուած օրագրութեանս տալ ի կառավարչական մասն Սինոդի ի տեղեկութիւն:

Ի 29 ապրիլի 1880 ամի: Որովհետեւ շինութիւն սուրբ Ամենափրկիչ եկեղեցւոյ Աղէքսանդրապօլու արդէն վերջացեալ է, վասնորոյ հրամանագրել հոգեւոր կառավարութեան Աղէքսանդրապօլու դարձուցանել հոգաբարձուաց վիճակային հոգեւոր զպրօքի տեղւոյն զարդիւնս մոմափաճառութեան պահարանի Աւագ եկեղեցւոյ քաղաքին համաձայն կանոնադրութեան Նորին Վեհափառութեան Կաթողիկոսի ամենայն Հայոց, որպէս զի արդեամբք նորին ըստ հոգատարութեան իւրեանց ձեռն արկցեն ի յարմարաւոր ժամանակի ի շինութիւն զպրօքին: Զորմէ վասն տեղեկութեան ծանուցանել յիշեալ հոգաբարձուաց: